

**3a SETMANA DEL LLIBRE
INFANTIL I JUVENIL
DE L'HOSPITALET**

«LES PERLES DE LA IL·LUSTRACIÓ»


Organitzada per:



Amb la col·laboració:



**Consell Català del Llibre per a Infants i Joves
Mallorca 272 08037 Barcelona
Telèfon 93 215 42 54 Fax 93 487 30 08
e-mail. cclij@retemail.es**



La selecció bibliogràfica d'aquest catàleg ha estat realitzada per Mercè Arànega, Teresa Duran i Fina Rifà, amb la col·laboració de Teresa Blanch i Rosa Mut.

presentació

EL LLIBRE IL·LUISTRAT: Plaent iniciació a la lectura i mirall de l'art

Quan l'infant és molt petit, la contemplació sovintejada i repetida de les il·lustracions d'àlbums o de llibres il·lustrats, acompanyada de la lectura en veu alta de l'adult, l'ajuda a començar a experimentar el plaer del descobriment de la història a través d'unes imatges que afavoreixen la identificació dels personatges i de les situacions. Aquesta experiència compartida, carregada d'afectivitat i de convivència, inicia, també, el desig d'aprendre a llegir i propicia la formació d'una mena de complicitat entre el llibre-objecte de joc, l'infant i l'adult que descobreixen plegats els mil-i-un misteris que s'amaguen entre les pàgines del llibre.

A través de la diversitat de les històries, les temàtiques, els estils múltiples i els diferents il·lustradors i escriptors, l'infant, de mica en mica, mitjançant aquestes repeticions i aquests jocs, comença a definir els seus gustos i s'acosta al llibre amb facilitat i naturalitat, incorporant-lo sense esforç a les seves activitats, de tal manera que, més endavant, no li costa agafar-lo per impuls propi i utilitzar-lo per a la lectura silenciosa, aquella que, ja per sempre, formarà part de la seva experiència literària, individual, única i diversa.

L'àlbum il·lustrat, gràcies a aquesta condició de no imposar-se, juntament amb la pluralitat de sentits que aporta, permet explorar la història tot fent pressentir que queda oberta i que el lector disposa de llibertat per donar-li tot un seguit de significats. Així, doncs, les seves propostes inclouen la possibilitat d'implicar-s'hi, buscar-ne sentits diferents, trobar històries dins la història, descobrir els secrets que amaguen; ofereix, en definitiva, com tota obra literària, el recurs de fer dialogar la imaginació.

Tots sabem que a partir de l'emmagatzematge i la impregnació d'imatges i d'informacions construïm la nostra imaginació. Com els contes llegits o contats que es repeteixen una vegada i una altra, l'àlbum d'imatges permet la formació d'un patrimoni imaginari més àgil i diversificat, al mateix temps que els diferents estils i tècniques afavoreixen la descoberta de la gran riquesa i varietat de l'expressió plàstica i enriqueixen les representacions del món dels infants i dels nois i les noies. Alhora, afavoreixen la construcció del seu imaginari personal i col·lectiu i els orienten en la tasca de destriar les imatges que representen aquest món d'una manera fidel de les que l'interpreten d'una manera subjectiva. Com un autèntic mirall de l'art, ajuden a crear la sensibilitat artística dels nens i les nenes i els formen per a la lectura crítica de la imatge al llarg de la seva vida.

Durant la infantesa l'àlbum d'imatges hauria d'acompanyar la lectura dels nens i les nenes per oferir-los materials narratius cada cop més complexos, amb l'objectiu d'ajudar-los a consolidar la seva competència narrativa.

I encara ens atrevim a afegir que la contemplació i la lectura de llibres d'imatges en les diferents etapes educatives contribuiria a fer els nois i les noies més crítics amb l'entorn, a base de suscitar la comunicació, l'intercanvi, la descoberta de les emocions, etc.

No obstant aquestes reflexions, i a causa de la migradesa de publicacions en aquest sentit, el present catàleg no és res més que una selecció de títols d'àlbums i llibres il·lustrats —que hem procurat el més acurada possible—, la majoria dels quals poden trobar-se en el mercat. Habitualment, els catàlegs del Saló acostumen a presentar els llibres classificats per grups d'edat lectora. Aquest cop, però, l'escassetat de títols de què disposàvem no permetia aquesta classificació, per la qual cosa presentem un llistat d'àlbums ordenats alfabèticament per autors, tal com els podem trobar en el catàleg d'una biblioteca o en un recull bibliogràfic. Cada llibre conté la cita bibliogràfica i una breu ressenya sobre el contingut del text i la il·lustració. Els llibres que duen un asterisc al final de la ressenya estan descatalogats i ja no es troben en el mercat. Els hem inclosos per la seva qualitat indiscutible. Per sort, la majoria es poden consultar a les biblioteques.

Anna Gasol Trullols

Presidenta Consell Català del Llibre per a Infants i Joves

les perles de la il·lustració

ALCÀNTARA, R.; GUSTI. *Gat i Gos*. Barcelona: La Galera, 1998

Una història de la vida quotidiana on la il·lustració juga molt encertadament amb l'expressió dels protagonistes i amb els efectes cromàtics de la llum. Una delícia d'humor gràfic.

ALCÀNTARA, R.; JOMA. *Ja sóc un gnom!* Barcelona: Aura Comunicació, 1992

El Nan viu com a bon gnom en plena naturalesa; es prepara per passar la gran prova i, per això, ha de superar tota mena de situacions. Plomes i aquarel·les representen el món natural de grans espais on el gnom es fa gran dins de la seva petitesa. Un disseny ple de contrastos ajuda a fer més atractiva la història.

ALHBERG, J. i A. *El Carter Joliu o unes cartes especials*. Barcelona: Destino, 1994

Una joia d'humor, enginy i astuciosa tècnica, plena de sorpreses tipogràfiques i gràfiques. Els autors han desplegat tota la seva imaginació a través d'unes cartes que es treuen dels sobres, i d'unes il·lustracions riques en detalls.

ALLSBURG, C. van. *La Escoba de la viuda*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1993

Una bruixa es queda sense escombra perquè ja no és el que era, i va a parar a casa d'una dona vídua i necessitada. La bruixa marxa i es queda l'escombra que fa la sort de la vídua. Les il·lustracions fetes amb llapis tou i amb estil, vorejant l'hiperrealisme donen profunditat a la narració. Les textures del llapis transmeten màgia dins de la seva figuració.

ANGLADA, L. *Martinet*. Barcelona: Proa/Columna, 1997

Lola Anglada explica amb el seu llenguatge personal, text i imatges, el pas de l'any en una masia i el seu entorn. Martinet és el personatge clau que viu de ple en la natura i s'hi comunica. Les il·lustracions són planes i algunes aquarel·les en l'estil precís i documentat de l'autora, a cavall entre el modernisme i el noucentisme.

BALLESTER, A. *No tinc paraules*. València: La Media Yaca, 1998

El títol no enganya. Ni una sola paraula destorba la lectura visual d'una història d'humor absurd, desenvolupada en dues tintes i seqüenciada magistralment. Per a lectors joves i adults que admiren les possibilitats del llenguatge visual.

BANYAI, I. *Zoom*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1995

Història encadenada de disseny innovador i atractiu on amb visió de zoom es passa de la miniforma a la immensitat de l'univers. Les imatges són molt publicitàries de forma i de contingut, i sorprenents. Adient a totes les edats.

BARBER, A. ; BAYLEY, N. *La Gata de Ratera*. Barcelona: Lumen, 1990

Conte de Nadal mariner, on unes precioses i delicades il·lustracions transmeten tota l'atmosfera d'un prodigi nadalenc protagonitzat per una gata. Hi predomina el color blau, molt d'acord amb el to del conte, i un gust pel petit detall quotidià.*

BECK, I. *Llibre d'imatges*. Barcelona: Joventut, 1995

Llibre per mirar i somiar. S'hi reconeixen les formes i els sentiments que es desprenen de determinades coses i accions. Clar, net, i bàsic per iniciar els més menuts en la lectura visual.

BONNEMAN, H; MARCELINO, F. *Història del petit Bábachi*. Barcelona: Joventut, 1998

Faula on els tigres semblen més humans que les persones, per la gràcia i la ironia amb què ens són presentats. Els no lectors entenen perfectament les situacions, i riuen, perquè l'humor no està renyit amb la tècnica més hiperrealista.

BRIGGS, R. *El muñeco de nieve*. Madrid: Altea, 1993

La delicadesa de la relació entre un infant i un ninot de neu ens és servida amb unes vinyetes mudes, però plenes d'expressivitat i gràcia, on el llapis de color mostra totes les seves possibilitats de comunicació.

BRÖGER, A.; KALOW, G. *La dragona Dragolina*. Barcelona: Joventut, 1989

Conte amb il·lustracions molt coloristes dibuixades per un perfil negre, irregular i gruixut. Les situacions i les actituds dels personatges són molt clares. El color ens mostra uns dragons blaus liles i roses, que amb el dibuix de les expressions i els moviments resulten uns personatges molt tendres i gens ferotges ni agressius. Les ambientacions són senzilles però suficients i gairebé totes les situacions passen en una llum de penombra, tot i que de vegades es veu el sol. Les pàgines són amb els espais repartits irregularment, en vinyetes per poder

veure seqüències d'una escena, o bé amb il·lustracions de pàgina sencera per tenir-hi una visió global.

BROOKS, R.; WAGNER, J. Óscar. Salamanca: Lóquez, 1997

Una deliciosa història de gelosia, dibuixada imitant aquella tècnica del gravat que tant estimen els anglosaxons, on els dos protagonistes principals resulten extraordinàriament expressius. Cap no lector pot deixar d'entendre què hi passa, allí.

CANELA, M.; MAX. Ioshi i la pluja. Barcelona: La Galera, 1999

Àlbum presentat en una acurada edició de disseny atractiu i novedós que narra un conte senzill i tendre acompanyat d'unes imatges de gran riquesa cromàtica i expressiva. Es juga amb la quatricromia i les tonalitats grises en una seqüenciació lineal i lògica que es belluga entre els elements reals i fantàstics de la història. Un autèntic plaer per als ulls.

CARBÓ, J.; RIFÀ, F. L'últim joc de mans. Barcelona: Fundació la Caixa, 1998

Conte en què la il·lustració i el text estan molt lligats. Les il·lustracions, a color, amb tons suaus, estilitzades, buscant la simplificació de les formes, de traç lliure, mostren l'expressió dels sentiments i de les situacions que planteja el text. Les imatges tenen punts de vista molt variats. La mida i la composició de les il·lustracions també són diverses i gairebé sempre sobre fons blanc. Les il·lustracions centren l'atenció en els personatges, expressius i amb molts detalls, que ens donen pistes dels símptomes de la malaltia d'Alzheimer de la qual tracta el text.

CARLE, E. L'eruga llaminera. Barcelona: Elfos, 1995

Una eruga es transforma en papallona després d'empassar-se tota mena de llaminadures en una setmana. Un conte per als més petit, per llegir i per jugar, amb il·lustracions pictòriques de formes simples i directes com la mateixa història.

CIRICI, D.; BALAGUER, M. Llibre dels volics. Barcelona: Destino, 1986

D'un llibre de format petit surten uns éssers estrambòtics de formes sorprenents, perfils de ploma i tons aquarellats. Tots ells inicien una vida amb bon humor.

CLAVERIE, J. *El arte de la baci*. Salamanca: Lóquez, 1993

Manual explicatiu i divulgatiu sobre l'ús de l'orinal. Ple de troballes enginyoses, tant de contingut com de forma. Il·lustració a partir d'un traç net a llapis pastel sobre fons neutre, amb petits però essencials tocs de color.

CORBINOS, R. A.; TÀSSIES. *Carabola*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1997

Làmines grans, plenes de color, molt impactants, que presenten una variada galeria de personatges i situacions al servei d'una història que fa pensar. Però també són útils com a material documental per a altres situacions.

DAHAN, A. *Hélico i l'ocell*. Barcelona: Destino, 1988

Història en la qual, tranquil·lament, prescindir de les paraules –que no hi eren, a l'edició original– i admirar l'expressivitat d'un traç pictòric que juga amb els colors i la seva intensitat més que no pas amb les formes.

DAY, D.; BROWN, K. *El rei dels boscos*. Barcelona: Edebé, 1998

Conte il·lustrat amb imatges gairebé hiperrealistes, que ens mostren uns animals en el seu habitat natural discutint pel títol de rei dels boscos. Les il·lustracions són de doble pàgina, amb imatges descriptives i pictòriques, posant molta força en l'acció. L'ambientació és treballada amb tons una mica més baixos i expressada amb taques per tal de fer sobresortir més els animals. Les il·lustracions ens donen informació visual dels animals representats, com són el corb, el papamosques, l'àliga, el llop, l'ós, l'ant.

Ditona. II. Max. Barcelona: La Galera, 1998

Un desig molt gran fa que una dona tingui una filla minúscula. Ditona neix al bell mig d'una flor i, després de moltes aventures, un final feliç corona aquest conte d'Andersen, amb unes il·lustracions suggeridores i segures de traç tancat i colors entonats.

DURAN, T.; PERIS, C. *La lluna i jo*. Barcelona: Pirene, 1995

Magnífic àlbum que juga amb els colors de la nit i la llum de la lluna brillant sobre les plomes dels corbs, per assenyalar la diferència que n'individualitza un. Text i il·lustració es conjunten per oferir un conte ple de tendresa i sensibilitat.

DURAN, T.; PIÉROLA, M. *El Llibre de la por*. Barcelona: Alter Pirene, 1991

Llibre de gran format, amb il·lustracions espectaculars, impactants, buscant la provocació, en blanc i negre i notes de color puntuals i esporàdiques. El text està estretament lligat a les imatges. El tema és la por, i d'això es tracta, de fer-ne molta. Les il·lustracions ens mostren primers plans de personatges fantàstics, gegants, monstres, calaveres, animals molt estranys, la majoria a doble pàgina, combinant la composició amb les il·lustracions petites i quadrades que ens sorprenen a través d'un troquelat de la pàgina. Les ambientacions, suggerents, tenebroses, molt plenes de detalls, i molta la imaginació. Les il·lustracions ens mostren primers plans de personatges fantàstics, gegants, monstres, calaveres, animals molt estranys, la majoria a doble pàgina, combinant la composició amb les il·lustracions petites i quadrades que ens sorprenen a través d'un troquelat de la pàgina. Les ambientacions, suggerents, tenebroses, molt plenes de detalls, i molta la imaginació. Les il·lustracions són realitzades amb un traç prim i minuciós, potencien al màxim la llum i les ombres. La por esta servida.

***Epaminondes*. Adap. E. Valeri. Il. Sesé. Barcelona: La Galera, 1999**

Un conte tradicional dibuixat a ritme de gòspel. Encertadíssima descripció visual i sintètica de la vida quotidiana dels negres d'Alabama, on formes i colors s'entrecreuen harmoniosament i moderna.

ESCALA, J.; SOLÉ VENDRELL, C. *Els nens del mar*. Madrid Siruela, 1991

Treball gràfic fet a partir d'oposicions visuals aconseguides més pel color que per la forma. Obra que posa en qüestió molts dels protagonistes i escenaris que els petits lectors estan acostumats a trobar en els contes.

GERAGTHY, P. *Yamina*. Barcelona: Zendera Zariquey, 1998

Yamina, una nena africana, es perd a la selva i troba un elefantet indefens a qui vol ajudar i fer retornar amb els seus. Il·lustracions precises i comunicadores per a un paisatge exòtic i perillós, amb caçadors furtius.

GINESTA, M. *Els Gegants*. Barcelona: Abadia de Montserrat, 1999

Llegenda de Montserrat adaptada i dibuixada amb humor. Il·lustracions simples desmitificadores que n'expliquen l'essència i formen part d'una maqueta renovadora de tons càlids i espais trencats.

GLITZ, A.; SWOBODA, A. *El secret de la Milli*. Barcelona: Joventut, 1998

Colors càlids i lluminosos. Personatges molt expressius, tant pel traç pictòric com per la mímica. I algun detall que permet anticipar, abans que res no ens sigui dit amb paraules, quin és el secret de la protagonista.

GOBELET, A.; MELÉNDEZ, F. *El verdadero inventor del buque submarino*. Barcelona: Ediciones B, 1989

Àlbum il·lustrat de gran format, el text del qual està molt vinculat a la il·lustració; les lletres s'entrellacen amb les il·lustracions i formen part de l'ornamentació, amb personatges fantàstics formant lletres i encapçalant algun paràgraf, o bé per una funció decorativa. També podem trobar, cal·ligrames i text a l'interior d'alguna il·lustració. Les il·lustracions a color, descriptives, imaginatives que, partint d'una realitat, ens transporten a la ficció; personatges inquietants amb rostres pàl·lids i mirant de cua d'ull, de vegades esperpèntics, meitat home meitat peix, meitat dona meitat cavallet de mar. Les ambientacions, les indumentàries, els pentinats, tot té una visió molt personal. Il·lustracions que ens mostren imatges de molta fantasia, amb un tractament acurat i minucios.

GOFFIN, J. *Ah! El Masnou*: MSV, 1991

Àlbum amb sorpresa per partida doble; d'una forma en surt una altra i, a més, una obra d'art. La primera il·lustració de cada pàgina és dibuixada i acolorida amb llapis, línia simple que prepara cap a la complexitat. Per això la sorpresa, ah! *

***La Guilla i el gall*. Adap. T. Duran; Il. G. Rubio. Barcelona: La Galera, 1999**

Conte popular amb il·lustracions de factura clàssica, contorns de pinzellada contundent i colors bàsics contrastats que expressen el llarg enfrontament entre la guilla i el gall.

GREJNIEC, M. *Tastem la lluna? El Masnou: MSV, 1994*

Segons la norma entre tots ho farem tot, els animals aconseguen tastar un bocí de lluna. La lluna s'encongeix, però els animals es fan més amics... Il·lustracions simples, aquarel·lades damunt d'un paper texturat. Transmet una sensació de volum i fa més pròxima la narració.*

GÓGOL, N.V.; SPIRIN, G. *El Nas. Barcelona: Barcanova, 1992*

Un home important de Sant Petersburg perd el nas. Aquest agafa personalitat pròpia. És una versió del conte de Gógol il·lustrada abarroca-dament. L'ambientació de Sant Petersburg, els contrastos, l'ornamentació aconseguen transmetre el to irònic i absurd de la narració.

HOLMELUND, E.; SENDAK, M. *El petit ós. Barcelona: Alfaguara / Grup Promotor, 1993*

Història tendra, tant pel seu contingut narratiu com per la forma d'unes il·lustracions tan xamoses com les moixaines, que no necessiten del color per ser compreses en tota la seva càlida expressivitat. Un clàssic.

HOLZWARTH, W.; ERLBRUCH, W. *El topo que quería saber quién se había hecho aquello en su cabeza? Madrid: Altea, 1991*

Inventari de defecacions animals, servit amb un dibuix que és també un compendi de mímiques, expressions, actituds... Una joia gràfica on la relació de proporcions, de colors i de contrastos entre el fons i la forma excel·leix.

lawatha. Palma de Mallorca: Olañeta, 1970

Els amants del món dels indis pellrogos són amablement convidats a contemplar quina mena de vida duia el petit lawatha, en plena natura. Les il·lustracions ofereixen composicions d'una gran bellesa plàstica.

INKPEN, M. *El globus blau. Barcelona: Molino, 1989*

Àlbum il·lustrat, acompanyat de text, amb lletra lligada.

Il·lustracions creatives imaginatives i màgiques, que barregen les situacions reals amb situacions de ficció. Algunes de les pàgines del conte són desplegable, i això fa que sigui una petita sorpresa.

Les il·lustracions mostren de manera molt lúdica i senzilla, amb actituds i expressions, el joc entre el nen, el gos i el globus. Els fons són

de tons baixos, o blancs, i hi potencien al màxim els personatges. Les il·lustracions són explicades en seqüències, alternant amb les il·lustracions de pàgina sencera.*

INNOCENTI, R. *Cançó de Nadal*. Barcelona: Lumen, 1990

Les il·lustracions donen una nova visió de la Cançó de Nadal. Fan de pont entre la tradició i la modernitat pel seu hiperrealisme i per la facultat d'interessar el lector.

INNOCENTI, R. *Rosa Blanca*. Salamanca: Lóquez, 1987

L'autor, autodidacte, es posa al servei d'un relat realista, succeït durant la segona guerra mundial, a fi que aquells fets no es repeteixin. Les clarsors i les ombres, la petita història dins la gran història ens són contactats amb tot el lirisme del món.*

JOHANSEN, H.; BERNER, R. S. *El pes*. Salamanca: Lóquez, 1998

Narració que fa l'ullet al lector quan combina elements reals i imaginatius en un fantàstic joc entre una nena i un peixet de coloraines. A base d'unes imatges realistes i una composició d'estètica molt actual, pàgina rere pàgina el lector pot fer-ne diferents lectures tot seguint els protagonistes.

JOYCE, J.; PIÉROLA, M. *El gat i el diable*. Barcelona: Lumen, 1993

Recreació del conte popular sobre la història de la construcció d'un pont pel diable en una sola nit, carregat d'ironia i bon humor. Les il·lustracions, a base de grisos i ploma, són una autèntica delícia per la precisió del traç, la contundència de les expressions i la minuciositat del detall.

JUNGE, N. *Ser quinto*. Salamanca: Lóquez, 1999

En una sala d'espera, cinc personatges juguina que estan avariats esperen el seu torn de visita; el que fa cinc és un Pinotxo amb el nas trencat. Sense canviar d'espai dibuixen amb humor les diferents esperes.

KESSELMAN, G.; MONTSERRAT, P. *El regal*. Barcelona: La Galera, 1996

Àlbum de gran qualitat que, mitjançant un enginyós plegat de les pàgines, juga astuciosament amb el format i la tipografia a fi d'aconseguir una major expressivitat del contingut. Història tendra amb grafisme contundent.

LIONI, L. *Neda que neda*. Barcelona: Lumen, 1982

Un peixet negre diferent dels altres petits companys aconsegueix agrupar-los i salvar-los del peix gros. Textures aquarel·lades aconseguides per estampació en un gran conte de figuració simple i expressiva. *

LÓPEZ DOMÍNGUEZ, X. *Gago per merenda*. Barcelona: Edebé, 1995

Conte il·lustrat d'estil personal. Dibuixat amb perfils negres irregulars, donant moviment amb el traç. Realitzat a color i buscant el contrast, tot i que està matisat, per línies suaus de llapis de colors. Els fons de les il·lustracions blancs, o lleugerament acolorits per un blau cel, centren l'atenció en les imatges. Els personatges, les situacions i els ambients, molt imaginatius i plens de fantasia. Les il·lustracions juguen amb les dimensions i les proporcions. Les expressions i les actituds dels personatges busquen l'exageració per donar força expressiva.

LÓPEZ, M.; FERRER, I. *Patricia, la nena que tiene la boca plena*. Barcelona: Edebé, 1997

Conte il·lustrat en què les il·lustracions i el text queden entrelaçats creant unes imatges contrastades i diferents entre si, que mostren la història de la Patricia. Observarem composicions amb recursos tipogràfics, la mida i els colors de les lletres, els textos, en positiu i en negatiu, els cal·ligrames, les sopes de lletres. Les il·lustracions estilitzades, simplificant les formes; els colors, primaris buscant el contrast i posats com una taca, entre pinzellades i estampacions; els punts de vista, buscant la sorpresa. Els personatges amb deformacions que es justifiquen en la força expressiva i que mostren clarament les accions i actituds.

LLIMONA, M. *Tic Tac*. Barcelona: Hymnsa, 1986

Àlbum il·lustrat a color en què els ambients, els personatges i les accions estan explicats de manera senzilla i amb profusió de detalls. El text és breu i la il·lustració ocupa gairebé tota la pàgina. El personatge protagonista, la nena, està acompanyada per les seves joguines, les quals participen de les seves vivències. Són il·lustracions que representen i mostren costums i hàbits, i estan pensades perquè els més petits s'hi trobin identificats. Transcorren en un espai de temps determinat i desprenen sensibilitat, ingenuïtat i delicadesa. *

MARI, I. *El globito rojo*. Barcelona: Lumen, 1996

Increïble i magistral relat visual fet a partir de la combinatòria existent entre el traç –detalladíssim– i la forma –contundent–. És un prodigi on cada forma i cada pàgina ens permet assistir a una transformació tan intel·ligent com intel·ligible.

MARI, I. *Historia sin fin*. Madrid: Anaya, 1998

Conte de lectura d'imatge, amb molt poc text, gairebé només dues frases, basat en la percepció de les imatges. Les il·lustracions són a color realitzades a partir de la taca, i amb tints planes. La composició està basada en les proporcions i els espais, donant molta força expressiva als personatges i posant en evidència accions i situacions. Els personatges sens mostren de manera parcial, estimulant la curiositat, sobre fons blanc o negre, obtenint el màxim de contrast. Són il·lustracions que potencien l'observació i que creen expectació, tant per la manera de estar realitzades com per la història que ens mostren.

MARTÍN, R.; MOREAL, V. *En Ricard i el seu robot*. Barcelona: Edebé, 1997

Conte il·lustrat a color amb gran varietat de recursos plàstics, com són el collage i la fotografia, junts en aquestes imatges. Les il·lustracions estimulen la creativitat amb materials d'origen mecànic, i descobren possibles aplicacions per a la construcció d'artilugis variis. Els personatges i els diversos elements il·lustrats expressen de manera molt simple les accions i situacions. L'exposició de peses resulta molt gràfica i permet una lectura d'imatge àmplia i específica dels materials que es mostren .

MITSUMASA, A. *El món medieval d'Anno*. Barcelona: Joventut, 1986

El mestre japonès ens proposa una faula sobre el descobriment del nou món, a partir d'una subtil manera de representar aquesta terra i la seva esfericitat. Colors suaus i un gran amor pels detalls permeten contemplar aquesta obra un i mil cops.

MITSUMASA, A. *El viatge d'Anno*. Barcelona: Joventut, 1981

Àlbum il·lustrat sense text. Les il·lustracions són descriptives, detallistes i ofereixen ambientacions diverses. Es presenten a doble pàgina, amb punts de vista panoràmics i aeris. Són dibuixades amb línies fines

que expliquen amb molt detall l'arquitectura de les cases i les formes de la natura. En una mateixa làmina podem trobar situacions i espais diversos, com són venedors de gelats, el parament d'un circ o un carrer amb botigues de rellotges, entre d'altres. També trobarem entre les pàgines il·lustrades pintures dels impressionistes francesos o el molí de vent de Don Quijot i Sancho Pança. És tot un món per descobrir i unes il·lustracions per mirar i remirar.

MAUPASSANT, G. de.; KELLEY, G. *El collar*. Barcelona: Vicens-Vives, 1992

Magnífic àlbum que narra una història d'amors i egoïsmes entre una parella, amb unes magnífiques il·lustracions de color sèpia i tons blancs i grisos per ressaltar l'ambientació i la llum, emmarcades en pàgina sencera, realistes, imitant la fotografia, que mostren unes imatges una mica estàtiques que ressalten l'espai físic per on es mouen, un entorn presentat amb gran luxe de detalls que recrea diferents ambients del París del segle XIX.*

NORDVQUIST, J. *La caça de la guineu*. Barcelona: Columna, 1999

Una aventura plena d'humor, on els dibuixos de l'autor demostren un gust pel detall irònic i per l'enginyositat manual que captiva. Val la pena mirar-los detingudament, plana a plana.

OLLÉ, M. A.; PLA, I. *Un conte sense cap ni peus*. El Masnou: MSV, 1993

Un ós intenta escriure una llarga història per anar a dormir. La comença però no sap com continuar i demana ajuda als seus amics. Les grans il·lustracions de línies ondulades travessen la doble pàgina i amb una gamma de tons molt adequada s'expressen i s'incorporen a l'originalitat de la narració.*

PAKOVSKA, K. *El teatre de mitjanit*. Barcelona: Montena, 1993

Obra que posa en peu una autèntica representació teatral de la qual el lector és el protagonista, si s'avé a jugar amb els encunyats i les pàgines retallades que multipliquen el nombre d'actors que omplen el llibre.

PFEIL, S.; CABELLOS, F. *En Patufet*. Barcelona: Cadí, 1999

Nova versió del conte popular, il·lustrat amb fotografies de figures d'argila d'imatges impactants, pròpies d'una evolució de càmera fotogràfica.

PIÉROLA, M. *No sé*. Barcelona: Cruïlla, 1998

Catorze frases –i altres tantes làmines– fan un repàs complet sobre les coses que no sabem però que no ens impedeixen viure i admirar el nostre món. Poques tintes, una gran capacitat d'observació i un cert lirisme.

PITAM i GERVAIS. *Néstor fa de jardiner*. Barcelona: Cruïlla, 1999

Néstor prepara el seu jardí, hi planta les llavors i tot queda a punt per a la pluja, que s'encarrega de la resta amb animació, colors atractius i formes simples per als més menuts.

PLACE, F. *Els últims gegants*. Barcelona: Cercle de Lectors, 1999

Mentre que la majoria dels il·lustradors actuals recerquen l'impacte visual, l'autor d'aquesta exquisida història pretén, amb els seus dibuixos, el contrari: que l'espectador se senti xuclat i immers en el dibuix, tal com el protagonista del conte se sent xuclat pel món dels gegants.

POPOV, N. *Per què?* Barcelona: Grijalbo, 1996

Àlbum il·lustrat de gran format, a color i a doble pàgina; treballa les textures, el color i les llums, que van canviant en funció de la narració. Té molt poc text. Les il·lustracions ens mostren una història d'animals situada en un prat. A través de les il·lustracions podem observar l'enfrontament entre els personatges, com de manera massa fàcil, freqüent i habitual acostuma a passar. El prat ple de flors al principi queda completament cremat després de la guerra.

Els animals personalitzats acosten la problemàtica a les persones.

Les il·lustracions ens descriuen amb detall les situacions i desperten l'interès per l'observació. Un discurs visual de la facilitat amb què es pot començar una guerra.

PORTLIEVET, R.; HUYGEN, W. *Los gnomos*. Barcelona: Montena, 1988

Libre per als més grandets, que no escaparà de l'avidesa dels més menuts. Un dibuix d'allò més realista permet fabular positivament. Les gestes i proeses ecològiques dels més diligents habitants dels boscos.

POSTMA, L. *El dragón de los cien ojos*. Barcelona: Lumen, 1986

Un conte amb il·lustracions plenes de fantasia i creativitat. Tenen molta força les descripcions dels personatges, amb gran varietat d'expressions. Els ambients ens mostren escenes reals o bé situacions de ficció, sem-

pre de manera molt descriptiva. A partir del color, es creen jocs de llum i ombres que donen a moltes il·lustracions una sensació de misteri. Les il·lustracions són de mides diverses, alternant primers plans amb visions globals. Són acurades i donen molta informació visual de personatges i espais fantàstics.

RABELAIS, F.; GINESTA, M. *Gargantua*. Barcelona: Proa, 1987

Conte amb il·lustracions molt personals, realitzades amb un traç lliure, irregular, molt coloristes. Els personatges, estilitzats, amb deformacions específiques, com per exemple un nas punxegut, unes cames primes que aguanten un cos voluminós, uns bigotis molt llargs, són alguns dels detalls que trobareu entre els personatges, tot un joc de proporcions que també s'aplica a les ambientacions i que ens dóna un resultat divertit i informal. Combina les il·lustracions a color amb algunes en blanc i negre que ens mostren i ens donen informació del món medieval.

RIBA, C.; BALAGUER, M. *Joan Feréstec*. Barcelona: Abadia de Montserrat, 1994

Narració clàssica on un nen entremaliat canvia a bé després de patir diferents transformacions. Les noves il·lustracions de colors vius expressen els mals moments que provoca en Joan Feréstec.

RUBIO, G. *Les fotos de la Sara*. Barcelona: Destino, 1999

La Sara és força entremaliada i sempre vol sortir-se amb la seva. Això ho palesen text i il·lustració. Aquesta, que omple de moviment i color les dobles pàgines de l'àlbum, mostra grans taques de color que marquen la importància dels petits detalls i dels personatges o bé un devesall de moviment, de fulles, de peus i de gestos.

SADAT, M. *Del otro lado del árbol*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1998

Relació d'amistat entre una nena i una vella que la introdueix en el món fantàstic. Les il·lustracions, de formes concentrades, estan dins d'un espai de blanc trencat, amb línies simples que insinuen el paisatge. Una història sense paraules.

SEHELL, J.; TOBELLA, M. *La fada d'Alzheimer*. Barcelona: Fundació la Caixa, 1998

Il·lustracions d'estil personal estilitzades, que desprenen ingenuïtat i

delicadesa. Realitzades a color, amb els elements i personatges dibuixats per unes línies irregulars, negres, que contrasten amb el fons que busca textures i matisos a partir del collage. Tenim il·lustracions petites, que acompanyen la lletra de començament de capítol, i les il·lustracions grans, que ocupen l'espai d'una pàgina. Els personatges, expressius i dinàmics, tenen molta força gràfica. El color té una àmplia gamma de tons, resultat de la varietat de tècniques utilitzades.

SENNEL, J.; TOBELLA, M. *El món rar de l'Estrafo*. Barcelona: Cadí, 1998

Conte amb il·lustracions a color, innovadores i personals. Les il·lustracions estan realitzades amb tècniques diverses i amb profusió de detalls. El text està molt lligat a la il·lustració i ens descriu amb imaginació i fantasia les diverses situacions en què es troba el personatge de l'Estrafo. Les il·lustracions són laborioses i creatives. Cal observar les textures que, a partir de papers i altres materials enganxats, buscant una àmplia gamma de colors i formes suggerents, situen els personatges en espais inconcrets. Els personatges, estilitzats i gràfics, se'ns mostren expressius i amb actituds dinàmiques. Les il·lustracions van merèixer el Premi Lazarillo 1997.

SENNEL, J.; FILELLA, L. *L'últim llop de la Cerdanya*. Barcelona: L'Arca de Júnior, 1994

Conte de l'últim llop, que es fa amic de l'Anna, una nena sense por. Un conte clar amb unes il·lustracions fetes amb llapis i aquarel·les que segueixen amb precisió i humor la petita aventura desmitificada.*

SCHROEDER, B. *La Bella y la Bèstia*. Barcelona: Lumen, 1990

Amb pautes heretades dels grans mestres del surrealisme alemany, aquesta versió il·lustrada és feta per ser contemplada pausadament, amb làmines plenes de color i força que impregnen el nostre imaginari i no s'esborren mai més.

SCHUBERT, D. *Monky*. Barcelona: Lumen, 1988

Àlbum il·lustrat a color, sense text. És una lectura d'imatge explicada amb seqüències. Les il·lustracions són figuratives i descriptives, ens mostren la història amb profusió de detalls. Les ambientacions, molt treballades donen molta informació visual, tant dels espais interiors, com dels exteriors. Els punts de vista són variats, alternant els primers

plans amb punts de vista més generals. El color té una àmplia gamma de tons.

Els personatges centren l'atenció, són molt expressius i ens transmeten tota mena de sentiments: la tendresa, la dolçor, la por i l'angoixa. Les situacions i les accions són clares.*

SEATTLE. *Germà Cel, germana Àliga*. Palma de Mallorca: Olañeta, 1993

Tot l'amor i el respecte que el cabdill indi sentia per la natura es reflecteix en aquestes il·lustracions clares i plenes de detalls, riques de contingut documental sobre els grans boscos i els seus habitants.

SEYVOS, F.; PARTI, C. *La tempesta*. Barcelona: Corimbo, 1999

Un conte, amb grans il·lustracions en tècnica mixta, d'una família de ratolins que superen amb valentia i enginy una gran tempesta. Després ve la calma i noves solucions. Les il·lustracions expressen romanticisme en el paisatge i humor i tendresa en els protagonistes.

SHELTON, D.; BLYTHE, G. *El cant de les balenes*. Madrid: Kókinos, 1999

L'àvia introdueix la Lili en el món màgic de les balenes a través dels seus records i del paisatge. Les il·lustracions transmeten, pel seu realisme gairebé fotogràfic, el misteri del contingut narratiu.

SHONAGH, R. *El circ de les puces*. Barcelona: Montena, 1996

Collage, empremtes i algunes sorpreses fan d'aquest conte una peculiar narració de gos amb puces. Originalitat en el tema i en l'estil d'il·lustració.

SILVERSTEIN, S. *Qui compra un rinoceront a bon preu?* Barcelona: Lumen, 1996

Genials il·lustracions en blanc i negre on un traç tan dúctil com caricaturesc ens permet veure les infinites i divertidíssimes postures que pot adoptar un rinoceront a casa, com a company de jocs i aventures.

SPIER. *L'Arca de Noè*. Barcelona: Lumen, 1990

La clàssica història bíblica de l'arca és presentada aquí mitjançant unes vinyetes que desenvolupen aquell episodi i en multipliquen les situacions, no exemptes d'humor, que el vell patriarca va veure dins l'arca.

STIEMERT, E.; KHER, K. *¿Qué passa ahí arriba?* Madrid: Kókinos, 1999

La senyora Deabajo no resisteix els sorolls dels veïns i la casa es torna muda, i ella acaba emmalaltint; les orelles se li fan cada cop més llargues... Il·lustracions pictòriques de tons contrastats i amb punts de collage. Són tan expressives que fan que la narració es faci emocionant.

TEJIMA, K. *El somni de la guineu.* Barcelona: Joventut, 1989

Conte ple de poesia i màgia que presenta una guineu tota sola enmig de la immensitat de la nit il·luminada per la lluna i els estels, rememorant un passat feliç que no tornarà i entrellucant el futur enigmàtic i esperançador tan bon punt s'esvaeix el vel de la foscor. Les il·lustracions han estat reproduïdes a partir del gravat sobre fusta. Això fa que les línies del traç siguin molt marcades i confereix una qualitat diferent a les imatges estàtiques i al moviment. Val la pena llegir-lo, tot gaudint de la bellesa de les imatges.

Ton i Guida. Adap. E. Valeri. Il. C. Losantos. Barcelona: La Galera, 1996

Conte tradicional il·lustrat amb una fina ironia. Tot de detalls, minuciosament observats i realitzats, permeten ambientar i anticipar el desenllaç de la següent seqüència narrativa. Fet per mirar-lo i remirar-lo.

TULLET. *No et confonguis.* Barcelona: Destino, 1999

Aquest llibre permet veure el món per un forat. Uns trets molt simples, esquemàtics i de traç molt lliure serveixen per donar forma visual a una sèrie de comparacions i analogies que destil·len tota una filosofia de vida.

TURIN, A.; BOSNIA, N. *Artur i Clementina.* Barcelona: Lumen, 1988

Àlbum il·lustrat acompanyat de text. Il·lustracions imaginatives, expressives i coloristes. Els personatges protagonistes són dues tortugues que ens comuniquen a través de la il·lustració els rols «home» «dona», amb totes les connotacions, els tòpics, les diferències i les problemàtiques que això significa. Les il·lustracions ens mostren visualment uns quants exemples que, de manera molt imaginativa, ens ajuden a veure una situació social. Les il·lustracions són clares i desprenen sensibilitat.*

El vestit nou de l'emperador. Il. F. Infante. Barcelona: La Galera, 1996

Un conte il·lustrat amb formes simples, una mica derivades del cine de Murnau, amb colors tardorals, amb esplèndides combinacions plàstiques per extreure tota l'expressivitat dels continguts que van fer merèixer al seu autor el Premio Nacional de Ilustración.

WADDELL FIRTH, M. Tu i jo, petit ós. Madrid: Kókinos, 1996

Història tendra, amb dibuixos tendres i càlids protagonitzats per un parell d'óssos, adientment personalitzats. Hi són molt encertats els registres lumínics i la mímica gestual.

WAITE, J.; BURGIN, N. Ratolí vés amb compte. Barcelona: Zendera Zariquiey, 1998

Les grans il·lustracions realistes donen un clima decadent a la narració encadenada, un ratolí, un gat i un gos dins d'una casa abandonada.

ZUBIZARRETA, P.; BALZOLA, A. Kasai, vas arribar per l'aire. Barcelona: La Galera, 1998

Conte amb il·lustracions molt gràfiques, contrastades i a color, dibuixades amb un perfil negre irregular i molt gruixut. El color amb tints planes, a manera de taca, i donant molta força al blanc i el negre. Els personatges, expressius i austers, omplen gairebé tot l'espai de la pàgina; les actituds i les accions clares i definides. Les situacions i els ambients estan explicats amb motius específics. Les il·lustracions tenen l'impacte gràfic d'un cartell.